

еднообразни и хармонични едни съ други. Това еднообразие трѣбва да съществува въ нашия разумъ и въ нашия духъ: всѣки единъ отъ насъ трѣбва да бѣде, повече или по-малко, такъвъ каквито сж и другитѣ. Ако измежду насъ се намѣри нѣкой гений, — то толкова по-добрѣ, но азъ прѣдполагамъ, че и безъ гений могатъ да се вършатъ велики дѣла.

Молтке, който не е билъ гений, — съ единъ Вердлю-Вернуа, Бронзаръ, Брандешейнъ, Блюме, всички съ еднакво възпитание, — извършилъ е толкова, колкото би сторилъ и ако би билъ гений; и безъ да се гледа на моето най-смирено прѣклонение прѣдъ величайшия Наполеонъ, азъ прѣдпочитамъ единъ Вилхелмъ, който спокойно създава една солидна и мощна империя, отъ колкото единъ великъ гений, който банално загинва върху нѣкакъвъ си островъ!

Да прѣдположимъ за моментъ, че генералъ Шайнметцъ, принцъ Фридрихъ-Карлъ и прѣстоноаслѣдника, а така сжщо и тѣхнитѣ началници на шабове въ I, II и III пруски армии, не биха били въ пълна хармония съ главния шабъ на краля и съ Молтке; да прѣдположимъ още, че еднитѣ не сж разбирали това, което сж искали другитѣ; тогава, никога не би имало между тѣхъ *стратегическо единство* и би послѣдвало едно отъ двѣтѣ: или нѣмцитѣ биха избрали единъ пасивно-отбранителенъ начинъ на дѣйствиe, и тогава, безъ съмнѣние, биха били разбити, или-же, на всѣки случай, тѣхния постоянно колебливъ, слѣпъ, глухъ настѣпателенъ начинъ на дѣйствиe би се свършилъ съ единъ разгромъ за тѣхъ въ Палатината. Краткостъта на заповѣдитѣ, издавани отъ шаба на краля; точностъта въ изпълнението на прѣдписанитѣ передвижения, всичко най-послѣ ни показва, че всички въ нѣмската армия — голѣми и малки — сж имали еднакво военно възпи-